

RIIGIHANGETE
VAIDLUSTUSKOMISJON

OTSUS

Vaidlustusaja number	298-25/301430
Otsuse kuupäev	22.01.2026
Vaidlustuskomisjoni liige	Ulvi Reimets
Vaidlustus	Klick Eesti AS-i vaidlustus Haridus- ja Teadusministeeriumi minikonkursil „Arvutite ostmine“ (viitenumber 301430) Klick Eesti AS-i pakkumuse tagasilükkamise ja Aktsiaseltsi Datel pakkumuse edukaks tunnistamise otsustele
Menetlusosalised	Vaidlustaja, Klick Eesti AS, esindaja Marge Reiljan Hankija, Haridus- ja Teadusministeerium, esindaja Triin Laasi-Õige Kolmas isik, Aktsiaselts Datel, esindaja vandeadvokaat Taivo Ruus
Vaidlustuse läbivaatamine	Kirjalik menetlus

RESOLUTSIOON

RHS¹ § 192 lg 3 p 7, § 197 lg 1 p 5 ja § 198 lg 3 alusel

1. Jätta läbi vaatamata Klick Eesti AS-i taotlus kohustada Haridus- ja Teadusministeeriumi läbi viima pakkumuste uus hindamine, arvestades Intel Core Ultra 5 235 integreeritud graafika samaväärsust Intel Iris Xe Graphicsiga.
2. Rahuldada Klick Eesti AS-i vaidlustus ja tunnistada kehtetuks Haridus- ja Teadusministeeriumi 16.12.2025 otsused lükata Klick Eesti AS-i pakkumus tagasi ja tunnistada edukaks Aktsiaseltsi Datel pakkumus.
3. Mõista Haridus- ja Teadusministeeriumilt Klick Eesti AS-i kasuks välja riigilõiv 1280 eurot.

EDASIKAEBAMISE KORD välja

Otsuse peale võib esitada kaebuse halduskohtule kümne päeva jooksul otsuse avalikult teatavaks tegemisest arvates (halduskohtumenetluse seadustiku § 270 lg 1).

JÕUSTUMINE

Otsus jõustub pärast kohtusse pöördumise tähtaja möödumist, kui ükski menetlusosaline ei esitanud kaebust halduskohtusse. Otsuse osalisel vaidlustamisel jõustub otsus osas, mis ei ole seotud edasikaevatud osaga (RHS § 200 lg 4).

ASJAOLUD JA MENETLUSE KÄIK

1. Haridus- ja Teadusministeerium (edaspidi Hankija) viib läbi riigihankega viitenumber

¹ riigihangete seadus

275497 seotud minikonkurssi „Arvutite ostmine“ (viitenumber 301430).

2. 27.12.2025 laekus Riigihangete vaidlustuskomisjonile (edaspidi vaidlustuskomisjon) Klick Eesti AS-i (edaspidi ka Vaidlustaja) vaidlustus Hankija 16.12.2025 otsusele lükata Vaidlustaja pakkumus tagasi.

29.12.2025 esitas Vaidlustaja vaidlustuse täienduse, kus taotleb Hankija 16.12.2025² otsuse tunnistada Aktsiaseltsi Datel (edaspidi ka Kolmas isik) pakkumus edukaks kehtetuks tunnistamist.

3. Vaidlustuskomisjon teatas 06.01.2026 kirjaga nr 12.2-10/298 menetlusosalistele, et vaatab vaidlustuse läbi esitatud dokumentide alusel kirjalikus menetluses, tegi teatavaks otsuse avalikult teatavaks tegemise aja ning andis täiendavate seisukohtade ja dokumentide esitamiseks aega kuni 09.01.2026 ja neile vastamiseks 14.01.2026.

Vaidlustuskomisjoni poolt määratud tähtpäevadeks täiendavaid seisukohti ei esitatud.

MENETLUSOSALISTE PÕHJENDUSED

4. Vaidlustaja, **Klick Eesti AS**, põhjendab vaidlustust järgmiselt.

4.1. Hankija tunnistas Vaidlustaja pakkumuse mittevastavaks põhjendusega, et pakutud arvuti protsessoris sisalduv integreeritud graafika ei vasta riigihanke alusdokumentides esitatud nõudele „Intel Iris Xe Graphics“. Vastav selgitus edastati Vaidlustajale 17.12.2025.

Vaidlustaja saatis 22.12.2025 Hankijale teabevahetuse kaudu omapoolsed selgitused ja põhjendused, et tõendada pakkumuse vastavust.

4.2. Hankija on rikkunud samaväärsuse ja võrdse kohtlemise põhimõtet, tõlgendades nõuet „Intel Iris Xe Graphics“ formaalse nimetuse, mitte tehnilise ja funktsionaalse võimekuse alusel.

Intel Core Ultra 5 235 protsessori integreeritud graafika põhineb Xe-LPG arhitektuuril, mis on Iris Xe (Xe-LP) edasiarendus ning tehniliselt samaväärne või kõrgema tasemega lahendus. (vaidlustusele on lisatud „Tehniline selgitus Intel Core Ultra 5 235 integreeritud graafika vastavus Iris Xe tasemele“).

4.3. Vaidlustuse täiendus.

4.3.1. Kui Vaidlustaja pakkumus jäeti kõrvale õigusvastaselt, ei saanud Hankija teha õiguspärast otsust Kolmanda isiku pakkumuse edukaks tunnistamiseks, kuna:

- pakkumuste võrdlus ei toimunud õiguspärase konkurentsiolekordas;
- Hankija ei hinnanud kõiki nõuetele vastavaid pakkumusi;
- edukaks tunnistamise otsus tugineb ebaõigesti kitsendatud pakkumuste ringile.

4.3.2. Hankija rikkus RHS § 3 sätestatud võrdse kohtlemise ja läbipaistvuse põhimõtet, tõlgendades nõuet „vähemalt Intel Iris Xe graafikakaardi tasemel“ viisil, mis:

- ei olnud riigihanke alusdokumentidest ette nähtav;

² pakkumuse edukaks tunnistamise otsus kannab kuupäeva 16.12.2025, mitte 22.12.2025

- välistas tehnoloogiliselt uuema ja samaväärse lahenduse;
- ei võimaldanud objektiivset ja võrreldavat pakkumuste hindamist.

Sellise tõlgenduse tulemusel jäeti Vaidlustaja pakkumus põhjendamatult kõrvale.

4.3.3. 05.12.2025 kell 17.25 vastas Hankija teabevahetuse küsimusele, milles paluti täpsustada Intel Iris Xe graafikakaardiga samaväärsuse hindamise kriteeriume.

Teabevahetuse käigus antud Hankija selgitused ei saa olla aluseks riigihanke alusdokumentide tingimuste muutmisele ega nende uuele tõlgendusele. Kui Hankija soovis tehnilist kirjeldust muuta, ei saanud seda teha selgituse kaudu.

5. Hankija, Haridus- ja Teadusministeerium, vaidleb vaidlustusele vastu.

5.1. Tehnilise kirjelduse (edaspidi TK) p 3.14. kohaselt peab pakutaval arvutil olema vähemalt Intel Iris Xe Graphics väärne integreeritud videokaart.

Hankija on koostanud TK lähtudes funktsionaalsusest ja kasutusomadustest võimaldamaks pakkujatel pakkuda erinevaid turul olevaid lahendusi ning nõue „*vähemalt Intel Iris Xe Graphics väärne integreeritud videokaart*“ ei piira konkurentsi.

TK p 2.1. sätestab, et iga viidet, mille hankija teeb käesolevas dokumendis mõnele riigihangete seaduse paragrahvi 88 lõikes 2 ja paragrahvi 89 lõikes 2 nimetatud alusele kui pakkumuse tehnilisele kirjeldusele vastavuse kriteeriumile, tuleb lugeda selliselt, et see on täiendatud märkega „*või sellega samaväärne*“.

Pakkumuse vormil tuli pakkujal kinnitada integreeritud videokaardi olemasolu ning seda, et videokaart on vähemalt Intel Iris Xe Graphics väärne.

Ka vastavustingimuste osa „Samaväärsus“ all tuli kinnitada, et pakkumus vastab riigihanke alusdokumentides nõutule ja vajadusel on samaväärsus selgitatud ja tõendid samaväärsuse kohta lisatud. Samaväärsuse tõendamise kohustus on pakkujal ning pakkuja peab esitama üheselt mõistetavad ja objektiivselt kontrollitavad tõendid, mis kinnitaks pakutava vastavust vähemalt samale klassile ja tasemele.

Euroopa Kohus on selgitanud, et samaväärsusele tuginedes tuleb pakkujal endal juba pakkumuses tõendada mistahes asjakohaste tõenditega, et tema poolt pakutu on riigihanke alusdokumentides kirjeldatuga kooskõlas (EKo C14/17, p 32).

5.2. Vaidlustaja pakkus seadme, millel on integreeritud Intel® Graphics videokaart.

Vastavustingimustes kinnitas Vaidlustaja, et pakkumus vastab riigihanke alusdokumentides nõutule ja vajadusel on samaväärsus selgitatud ja tõendid samaväärsuse kohta lisatud. Pakkumuse vormi lõpus viitas Vaidlustaja üksnes võrdlusele pakutava seadme videokaardi, Iris Xe ja Intel Graphics 770 videokaartide vahel ning CPU kirjeldusele.

5.3. Enne pakkumuste esitamise tähtaega Kolmanda isiku poolt RHR teabevahetuse kaudu esitatud taotlusele välja tuua täpsed parameetrid, mille puhul hinnatakse Intel Iris Xe samaväärsust, vastas Hankija 05.12.2025. järgmist:

„Graafikakaart peab vastama vähemalt Intel Iris Xe graafikakaardi tehnilisele tasemele, mitte üksikule parameetrile. Samaväärsust hindame kolme teguri koostoime alusel: graafikaarhitektuur (tehnoloogiline tase), graafikakaardi üldine jõudlusklass (tootja positsioneerimise ja sõltumatute tehniliste allikate järgi), täiturüksuste arv ja võimekus (nt Iris Xe puhul 80 EU ja enam).

Graafikakaart loetakse samaväärseks, kui ta vastab nende tegurite põhjal tervikuna Intel Iris Xe tasemele või ületab seda. Samaväärsust ei määra üksik mõõdik (nt RAM-i kiirus või protsessori sagedus), vaid graafikakaardi koguvõimekus tootja spetsifikatsioonide ja sõltumatute tehniliste allikate põhjal.“.

Eelnimetatud teabevahetuses antud vastuses välja toodud parameetritest lähtudes on Hankija ka Vaidlustaja pakutud seadme videokaardi samaväärsust hinnanud ja leidnud, et tegemist ei ole samaväärse videokaardiga.

5.4. Hankija nõustub, et Intel Core Ultra 5 235 integreeritud graafika põhineb uuemal Xe-LPG arhitektuuril ning ei ole varasema UHD Graphics (Gen11/Gen12) otsene jätk.

Samas ei ole nõue seotud üksnes arhitektuuri uudsusega, vaid eeldab Iris Xe-ga samaväärset praktilist graafikajõudlust. Uuem arhitektuur ei tähenda automaatselt kõrgemat jõudlusklassi, kui rakendus on piiratud madalama TDP-ga (soojusvõimsuse piir) ja väiksema täiturüksuste mahuga.

Hankija hindab jõudlusklassi eelkõige sõltumatute ja laialdaselt kasutatavate võrdlusallikate (nt NotebookCheck, PassMark G3D) alusel. Nende allikate koondpildi järgi paikneb Intel UHD Graphics 3Xe3 madalamas jõudlusklassis kui Intel Iris Xe (80 EU ja enam), eeskätt üldise 3D-jõudluse ja mitmekülse graafikakoormuse puhul.

Hankija ei saa tugineda üksnes teoreetilistele FP32 arvutusnäitajatele või tootja arhitektuurilisele arenguloogikale, vaid peab lähtuma praktilisest ja võrreldavast jõudluskategooriast.

Kuigi Hankija nõustub, et eri arhitektuuride täiturüksused ei ole üks-ühele võrreldavad, on täiturüksuste maht siiski oluline piirav tegur. Intel Iris Xe väärsed või paremad graafikalahendused, millele TK nõue viitab, kasutavad tüüpiliselt 80 EU või enam, samas kui Intel UHD Graphics 3Xe3 puhul on täiturüksuste arv 32 EU. Hankija hinnangul ei kompenseeri väiksem täiturüksuste maht piisavalt arhitektuuri uuenduslikkust sellisel määral, et saavutada Iris Xe-ga samaväärne üldine graafikajõudlus.

5.5. Vaidlustaja pakkumuses puudusid selgitused ja andmed, mis kinnitaksid, et Intel UHD Graphics 3Xe3 saavutab Iris Xe tasemega praktiliselt samaväärse üldise graafikajõudluse kolme teguri koostoimes.

Vaidlustaja ei esitanud tootja ametlikku spetsifikatsiooni konkreetse protsessori iGPU kohta, millest nähtuks arhitektuur (nt Xe-LP/Xe-LPG), EU-maht, ekraaniväljundite/resolutsioonide tugi, kodekite/meediakiirendi tugi, draiverid ja ühilduvus haldusvahenditega, praktilise jõudlusklassi tõendit viitega laialt kasutatavatele sõltumatutele allikatele (nt NotebookCheck, PassMark G3D koondpilt), mis positsioneeriks pakutud iGPU segmentis võrrelduna Iris Xe klassiga. Üldised veebiviited üldtabelitega ei asenda samaväärsuse tõendit ning need tuleb pakkumuses siduda kirjeldatud konkreetse mudeli/tootekoodiga ja TK nõuetega.

5.6. Hankija sai lähtuda üksnes pakkumuses esitatud teabest. Pakkujal tuli juba pakkumuses tõendada Hankijale vastuvõetaval viisil mistahes asjakohaste tõenditega, et tema poolt pakutu on riigihanke alusdokumentides kirjeldatuga kooskõlas. Pakkumuse samaväärsuse kontroll toimub pärast pakkumuse avamist. Hankija käsutuses peab olema kogu tõendusmaterjal, mis võimaldab tal hinnata pakkumuse vastavust riigihanke alusdokumentides toodud nõuetele. Hankijal ei ole võimalik arvesse võtta tagantjärele esitatud täiendusi või täpsustusi, sest see ei tagaks pakkuja teadevõrdset kohtlemist.

5.7. RHS § 110 lg 2 kohaselt peab pakkumus vastama riigihanke alusdokumentides sätestatud tingimustele ning RHS § 114 lõigete 1 ja 2 kohaselt peab hankija kontrollima pakkumuste vastavust riigihanke alusdokumentides esitatud tingimustele. Kui pakkumus ei vasta tehnilises kirjelduses sätestatud kohustuslikule tehnilisele spetsifikatsioonile, peab hankija selle tagasi lükkama.

Hankija otsus tunnistada Vaidlustaja pakkumus mittevastavaks on kooskõlas riigihanke alusdokumentide ja RHS nõuetega, sest pakutava seadme videokaart ei vasta TK-s nõutud tingimusele „vähemalt Intel Iris Xe Graphics väärne“. Kohustusliku tehnilise nõude täitmata jätmise korral on Hankijal seadusest tulenev kohustus pakkumus tagasi lükata.

5.8. Pakkumuste vastavuse ja majandusliku soodsuse hindamise tulemusel tunnistas Hankija esitatud pakkumuste sisust tulenevatel objektiivsetel põhjustel edukaks Kolmanda isiku pakkumuse.

6. Kolmas isik, **Aktsiaselts Datel**, vaidleb vaidlustusele vastu.

6.1. Hankija on kohelnud pakkujaid võrdselt, kontrollinud Vaidlustaja pakkumust ja põhjendanud ning selgitanud Vaidlustaja pakutud integreeritud videokaardi mittevastavust nii enne vaidlustusmenetlust kui ka vastuses vaidlustusele.

Hankija hindas Vaidlustaja pakutud seadme samaväärsust hankemenetluses antud selgitustest nähtuvate selgete näitajate alusel ja tuvastas, et Vaidlustaja pakutud seadme jõudlus ei ole samaväärne Intel Iris Xe Graphics integreeritud videokaardiga. Hankija selgitustega tuleb nõustuda.

6.2. Täpselt sama Hankija viis läbi samasuguse hanke, viitenumber 301170. Selles hankes lükkas Hankija oma 04.12.2025 otsusega tagasi Kolmanda isiku pakkumuse, sest: „*Pakutava seadme videokaardi samaväärsus ei ole tõendatud, videokaart on madalama jõudlusega kui tehnilises kirjelduses nõutud videokaart*” (lisa 1). Selles hankes tunnistas Hankija edukaks Vaidlustaja pakkumuse. Seega ei saanud praegusel juhul tehnilised nõuded ja Hankija käsitus nendest nõuetest tulla Vaidlustajale üllatusena.

VAIDLUSTUSKOMISJONI PÕHJENDUSED

7. Vaidlustaja on esitanud järgmised taotlused:

- 1) tunnistada kehtetuks Hankija otsus Vaidlustaja pakkumuse tagasi lükkamise kohta;
- 2) tunnistada kehtetuks Hankija otsus Kolmanda isiku pakkumuse edukaks tunnistamise kohta;
- 3) kohustada Hankijat läbi viima pakkumuste uus hindamine, arvestades Intel Core Ultra 5 235 integreeritud graafika samaväärsust Intel Iris Xe Graphicsiga.

Vaidlustuskomisjon jätab kohustamise taotluse RHS § 192 lg 3 p-i 7 alusel läbi vaatamata.

RHS § 192 lg 3 p-i 7 kohaselt vaidlustuskomisjon jätab vaidlustuse läbi vaatamata, *kui vaidlustajal puudub vaidlustuse esitamise õigus*.

Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et hankija otsust vaidlustades saab vaidlustaja nõuda vaid otsuse kehtetuks tunnistamist (RHS § 190 lg 4 p 1), mitte aga hankija kohustamist mingite kindlate menetlustoimingute tegemiseks.

8. Vaidlustaja pakkumuse tagasi lükkamise otsuse õiguspärasus

Hankija on põhjendanud Vaidlustaja pakkumuse tagasi lükkamist järgmiselt: „*Pakkumus ei vasta tehnilise kirjelduse nõuetele ning lükatakse tagasi. Pakutava seadme videokaardi samaväärsus ei ole tõendatud, videokaart on madalama jõudlusega kui tehnilises kirjelduses nõutud videokaart.*“ (edaspidi Otsus).

Seega on Hankija Otsuses lähtunud sellest, et Vaidlustaja videokaardi:

- 1) samaväärsus pole tõendatud;
- 2) jõudlus on madalam.

Vaidlustajale 17.12.2025 antud selgituste kohaselt on Hankija allikate <https://ark.intel.com>, <https://www.notebookcheck.net/Mobile-Graphics-Cards-Benchmark-List> ja <https://www.videocardbenchmark.net> alusel välja selgitanud järgmise:

- 1) Intel Core Ultra 5 235 arhitektuur on suunatud energiasäästlikule tarbeklassile ega ole Iris Xe tasemel;
- 2) Intel Core Ultra 5 235 jõudlusklass sõltumatute allikate (NotebookCheck, PassMark) järgi on madalam kui Intel Iris Xe;
- 3) täiturüksuste arv UHD Graphics 3Xe3 puhul on vaid 32 EU, mis on oluliselt väiksem kui Iris Xe tüüpiline 80+ EU.

Pakkumuse tagasilükkamise õiguslikuks aluseks on RHS § 114 lg 2 esimene lause, mille kohaselt lükkab hankija pakkumuse tagasi, *kui see ei vasta riigihanke alusdokumentides esitatud tingimustele, kui pakkuja ei esita tähtajaks hankija nõutud selgitusi või pakkuja selgituste põhjal ei ole võimalik üheselt hinnata pakkumuse vastavust riigihanke alusdokumentides esitatud tingimustele*

Käesoleval juhul tuleb Otsuse õiguspärasuse kontrollimiseks tuvastada, kas:

- 1) riigihanke alusdokumentides on sätestatud tingimus, mis tuli pakkumuses täita ja millele tuginedes lükkas Hankija Vaidlustaja pakkumuse tagasi;
- 2) Vaidlustaja oli videokaardi samaväärust pakkumuses tõendanud;
- 3) Vaidlustaja videokaart on madalama jõudlusega.

Vaidlustuskomisjon saab lähtuda üksnes Otsuses toodud põhjendustest.

8.1. „Tehnilise kirjelduse“ (edaspidi TK) p-is 3.1.4 on videokaardile esitatud järgmine tingimus: *Integreeritud videokaart, vähemalt Intel Iris Xe Graphics väärne* (edaspidi Tingimus).

Tingimusest järeldub, et pakutaval arvutil peab olema kas integreeritav videokaart Intel Iris

Xe Graphics või sellega samaväärne.

Hankemenetluse praeguses etapis ei saa enam olla vaidlust Tingimuse üle ja pakkumus peab vastama kõigile riigihanke alusdokumentide tingimustele, sh Tingimusele.

Otsuse üle peetavas vaidluses ei pea Hankija hakkama põhjendama seda, miks selline Tingimuses nõutud videokaart on vajalik ja vaidlustuskomisjon ei saa hakata hindama Tingimuse õiguspärasust.

8.2. Tingimuse kohta on Hankijale 05.12.2025 esitatud selgitustaotlus³: „*vältimaks hilisemaid vaidlusi, palun tuua välja täpsed parameetrid, mille puhul hindate Intel iris Xe samaväärsust.*“

Hankija on 05.12.2025 vastanud järgmiselt: „*Graafikakaart peab vastama vähemalt Intel Iris Xe graafikakaardi tehnilisele tasemele, mitte üksikule parameetrile. Samaväärsust hindame kolme teguri koostoime alusel: graafikaarhitektuur (tehnoloogiline tase), graafikakaardi üldine jõudlusklass (tootja positsioneerimise ja sõltumatute tehniliste allikate järgi), täituriüksuste arv ja võimekus (nt Iris Xe puhul 80 EU ja enam). Graafikakaart loetakse samaväärseks, kui ta vastab nende tegurite põhjal tervikuna Intel Iris Xe tasemele või ületab seda. Samaväärsust ei määra üksik mõõdik (nt RAM-i kiirus või protsessori sagedus), vaid graafikakaardi koguvõimekus tootja spetsifikatsioonide ja sõltumatute tehniliste allikate põhjal.*“

Riigihangete registri andmetel on 05.12.2025 sellest selgitustaotlusest ja Hankija vastusest informeeritud mh ka Vaidlustajat.

8.3. Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et RHS-ist ei tulene Hankijale kohustust, et ta pidi samaväärse videokaardi kasutamise lubamisel riigihanke alusdokumentides loetlema tehnilisi ja muid nõudeid, mis oleksid võimaldanud pakkujal aru saada, millist protsessorit, millise arhitektuuriga protsessorit Hankija peab samaväärseks.

Hankijal on õigus otsustada, millisest videokaarti ta vajab ja lisada sellele märge „või samaväärne“. Kuid Hankija pidi teadma ka seda, mida ta pakkumuste vastavuse kontrollimisel samaväärse videokaardi puhul hindab. Selle, kas videokaart on samaväärne või mitte, pidi Hankija kindlaks tegema pakkumuste vastavuse kontrollimise etapis. Märge samaväärsuse kohta pole formaalne - Hankija pidi teadma, mis tingimustele samaväärsed videokaardid peavad vastama.

Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et pakutava asja samaväärsuse tuvastamisel riigihanke alusdokumentides nimetatuga tuleb lähtuda samadest põhimõtetest, millest juhendatakse pakkumuse vastavuse kontrollimisel, sest juhul, kui hankija tuvastab, et pakutud ei ole riigihanke alusdokumentides nimetatuga samaväärset toodet, lükkab hankija pakkumuse tagasi.

Käesoleval juhul on Hankija, vastates 05.12.2025 selgitustaotlusele, andnud teada, et lähtub integreeritud videokaardiga Intel Iris Xe Graphics samaväärsuse tuvastamisel koostoimes kolmest tegurist:

³ Sõnumi ID 1035663

- 1) graafikaarhitektuur (tehnoloogiline tase);
- 2) üldine jõudlusklass (tootja positsioneerimise ja sõltumatute tehniliste allikate järgi);
- 3) täiturüksuste arv ja võimekus (nt Iris Xe puhul 80 EU ja enam).

Samaväärsel videokaardil peavad need kõik kolm olema täidetud.

Samuti andis Hankija teada, et samaväärsuse määramisel on aluseks tootja spetsifikatsioonid ja sõltumatud tehnilised allikad.

Vaidlustuskomisjon ei nõustu Vaidlustajaga, et 05.12.2025 antud Hankija selgitust saab pidada Tingimuse muutmiseks. 05.12.2025 on Hankija andnud teada kuidas ta hindab videokaardi samaväärsust (mitte ei muuda Tingimust).

„Vastavustingimused“ osast SAMAVÄÄRSUS tuleneb, et *pakkuja kinnitab, et pakkumus vastab hanke alusdokumentides nõutule ja vajadusel on samaväärsus selgitatud ja tõendid samaväärsuse kohta lisatud.*

Selleks, et tõestada pakutava videokaardi samaväärsust, pidi pakkuja esitama pakkumuses tõendid.

8.4. Vaidlustusmenetluses on kasutatud erinevaid nimetusi: Intel® Graphics, Intel Core Ultra 5 235 ja Intel UHD 770.

Intel® Graphics on üldine nimetus Inteli graafikalahendustele (st see pole videokaart). Intel Core Ultra 5 235 on protsessor, mitte eraldi videokaart, kuid sellel protsessoril võib olla integreeritud videokaart. Intel UHD 770 on integreeritud graafikaprotsessor (videokaart), mis on konkreetne mudel.

Vaidlust pole selles, et Vaidlustaja on pakkunud Intel Core Ultra 5 235 protsessoris sisalduvat integreeritud videokaarti.

8.5. „Vastavustingimused“ kohaselt peab samaväärsus olema selgitatud ja tõendid samaväärsuse kohta lisatud. Seega on vastavustingimuseks samaväärsuse tõendamine. Ilma tõenditeta pole samaväärsuse kindlaks tegemine võimalik.

Vaidlustaja on oma pakkumuses „Pakkumuse vormis“ Tingimuse täitmise kohta märkinud Intel® Graphics ja andnud teada, et võrdlus Iris Xe, Intel Graphics 770 ja pakutud Intel Graphics vahel on leitav linkidelt:

https://www.notebookcheck.net/UHD-Graphics-770-vs-Iris-Xe-G7-96EUs-vs-Graphics-4-Core_10972_10364_12259.247598.0.html

<https://www.videocardbenchmark.net/compare/5074vs4265vs5132/Intel-Graphics-vs-Intel-Iris-Xe-vs-Intel-UHD-770>.

Vaidlustuskomisjon tuvastas, et esimese lingi avamisel võrdlust Intel Iris Xe Graphics videokaardi ja Intel Core Ultra 5 235 protsessoris sisalduva videokaardi vahel ei leia. Esitatud on Intel UHD Graphics 770, Intel Iris Xe Graphics G7 96EUs ja Intel Graphics 4-Core iGPU (Meteor / Arrow Lake) teatud näitajate võrdlus. Teise lingi avamisel on mingid võrdusnäitajad tuvastatavad, esitatud on kolme videokaardi Intel Graphics, Intel Iris Xe Graphics ja Intel UHD 770 Benchmarks võrdlus, mis näitab, et Intel Graphicsi videokaardi näitaja on Intel Iris

Xe Graphics omast parem (3169 vs 2616).

Vaidlustuskomisjon nõustub Hankijaga, et Vaidlustaja pakkumuses puudusid dokumendid, mis näitaksid, et Core Ultra 5 235 protsessoris sisalduv videokaart saavutab Intel Iris Xe Graphics videokaardi näitajad Hankija 05.12.2025 selgituses toodud kolme teguri koostoimes.

Samas ei saa asuda seisukohale, et Vaidlustaja pole pakkumuses üldse Tingimusele vastavuse (samaväärsuse) kohta tõendeid esitanud. Kuid õige on see, et need esitatud tõendid (lingid) ei võimaldanud Hankijal Vaidlustaja videokaardi samaväärsuses täielikult veenduda.

Seega - vaidlustuskomisjon on seisukohal, et Hankija on õigesti tuvastanud puuduse Vaidlustaja pakkumuses - Vaidlustaja ei ole täielikult/piisavalt tõendanud pakutava videokaardi samaväärust vastavalt Tingimusele.

Hankija on Otsust põhjendades lähtunud esimesena just sellest, et Vaidlustaja pole samaväärsust tõendanud, mistõttu tuleb kõigepealt lahendada küsimus pakkumuse esitamise tähtpäevaks esitamata andmete/dokumentide hilisema esitamise võimalikkusest ja lubatavusest.

8.5.1. RHS § 46 lg 4 iseenesest ei välista hankija võimalust nõuda pakkujalt mh puuduolevate dokumentide esitamist.

Tallinna Ringkonnakohus on 14.11.2023 otsuses 3-23-1783 (p 17) leidnud, et:

- 1) ei ole välistatud hankija võimalust nõuda pakkujalt mh puuduolevate dokumentide esitamist, kui see ei lähe vastuollu võrdse kohtlemise ja läbipaistvuse põhimõtetega (nt Riigikohtu 20.12.2019 otsus nr 3-19-1501, p 16);
- 2) pakkumust saab pärast selle esitamist üksnes selgitada või täpsustada, kuid mitte muuta. Seejuures ei loeta pakkumuse muutmiseks ilmsete vigade parandamist;
- 3) pakkuja peab küll olema hoolas, kuid see ei tähenda, et hankija võiks ilma kaaluka põhjusega kõrvaldada hankemenetlusest pakkuja, kes on esitanud pakkumuses ebaselgeid andmeid, mille ebaselgus on lihtsalt kõrvaldatav;
- 4) ei ole õige lugeda sisuliseks üksnes sellist kõrvalekallet, millest nähtub, et pakutava toote omadused ei vasta hankija esitatud nõuetele, vaid sisuline kõrvalekalle esineb mh juhul, kui pakkumuse koosseisus on jäetud esitamata riigihanke alusdokumentides nõutud dokument, milleta ei oleks hankijal võimalik pakutava toote nõuetekohasust üldse kontrollida.

Kuna hankija tohib võimaldada pakkumuses esitatud andmeid üksnes täpsustada või parandada, siis ei saa pakkuja esitada tagantjärele uusi andmeid, vaid üksnes selliseid dokumente või andmeid, mille puhul on võimalik objektiivselt kontrollida, et need on varasemad kui pakkumuste esitamise tähtaeg (nt Riigikohtu 20.12.2019 otsus 3-19-1501, p 17).

Vaidlustuskomisjon leiab, et andmed videokaartide kohta ei saa ajas muutuda, mistõttu ei saa tekkida vaidlust selles, kas need andmed olid olemas enne pakkumuse esitamist.

8.5.2. Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et pakkumuses ei ole võimalik parandada ilmseid sisulisi mittevastavusi riigihanke alusdokumentides esitatud tingimustele. Kui pakkumuse mittevastavus riigihanke alusdokumentide tingimustele on pakkumuses ilmne ja

mittevastavuse kõrvaldamine oleks võimalik üksnes uute andmete ja uute dokumentide esitamise kaudu, on tegemist pakkumuse lubamatu muutmisega pärast pakkumuste esitamise tähtpäeva ja pakkujate ebavõrdse kohtlemisega, millise olukorraga ei ole tegemist käesoleval juhul: pakkumuse Tingimusele vastavuseks oleks Vaidlustajal vaja esitada üksnes täiendavaid andmeid pakutud videokaardi samavääruse kohta, Vaidlustaja pakkumuse mittevastavus ei ole ilmne.

Täiendavate andmete esitamine Tingimusele vastavuse kohta ei muuda pakkumust pärast selle esitamist. Võrdse kohtlemise ja läbipaistvuse põhimõttega pole vastuolus see, kui pakkujaid koheldakse samasugustes olukordades ühtemoodi. Vaidlustaja on oma pakkumuses esitanud videokaardi ja teatud andmed selle kohta, samavääruse täiendavaks selgitamiseks andmete hilisema esitamise võimalusega ei saaks Vaidlustaja sisulist eelist teiste pakkujate ees, sest ta ei saa võimalust oma pakkumust muuta selliselt, et mittevastav pakkumus muutuks vastavaks.

Vaidlustaja pakkumuses on mingid andmed Tingimusele vastavuse (samaväärsuse) kohta esitatud (viited kahele lingile), mistõttu vaidlustuskomisjon on seisukohal, et täpsustuste/selgituste küsimine Vaidlustajalt oleks olnud võimalik.

Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et Hankija on teinud kaalutlusvea, kui ei küsinud Vaidlustajalt selgitusi ja täiendavaid dokumente Tingimusele vastavuse (samaväärsuse) kohta.

8.6. Mis puudutab Otsuses toodud põhjendust, et Vaidlustaja videokaardi jõudlus on madalam, siis on vaidlustuskomisjon seisukohal, et Hankija pole seda vaidlustusmenetluses tõendanud.

Hankija Vaidlustajale 17.12.2025 antud selgituses toodud linkidelt ei tuvastanud vaidlustuskomisjon seda, et Core Ultra 5 235 protsessoris sisalduv videokaardi jõudlus on madalam kui Intel Iris Xe Graphics videokaardil. Esimese lingi avamisel on tuvastatav Benchmarks List videokaartide teatud näitajatega. Hankija pole selgitanud seda, milliste näitajate alusel ta jõudluse kohta järelduse tegi. Teise lingi avamisel on leitav Video Card Benchmarks, kust Intel Graphicsi videokaardi näitaja on Intel Iris Xe Graphics omast parem (3169 vs 2616).

Hankija seisukoht jõudluse kohta põhineb sõltumatute tehniliste allikate koondpildil ja tootjapoolsel positsioneerimisel, kuid seda pole vaidlustuskomisjonil võimalik kontrollida, sest pakutava videokaardi praktiline graafikajõudlus pole teada.

8.7. Eeltoodust lähtuvalt tunnistab vaidlustuskomisjon kehtetuks Hankija otsuse lükata Vaidlustaja pakkumus tagasi.

9. Kolmanda isiku pakkumuse edukaks tunnistamise otsuse õiguspärasus

Vaidlustaja ei ole toonud välja iseseisvaid õiguslikke või faktilisi asjaolusid, millest tulenevalt võiks seada kahtluse alla Hankija otsuse õiguspärasuse Kolmanda isiku pakkumuse edukaks tunnistamiseks ning nimetatud otsuse vaidlustamine lähtub eeldusest, et seadusega on vastuolus Otsus Vaidlustaja pakkumuse tagasilükkamise kohta. Kuna eelpool on tuvastatud, et Otsus on RHS-iga vastuolus, siis tuleb tunnistada kehtetuks ka Hankija otsus Kolmanda isiku pakkumuse edukaks tunnistamiseks.

10. Vaidlustusmenetluse kulud

Lähtudes sellest, et vaidlustus kuulub RHS § 197 lg 1 p-i 5 alusel rahuldamisele, kuulub vaidlustusmenetluse kulude osas kohaldamisele RHS § 198 lg 1.

Vaidlustaja esindaja kulude hüvitamiseks taotlust ei esitatud. Hankijalt tuleb Vaidlustaja kasuks välja mõista vaidlustuse esitamisel tasutud riigilõiv 1280 eurot.

Hankija ja Kolmanda isiku kulud jäävad nende enda kanda.

/allkirjastatud digitaalselt/